Prima instanță: Judecătoriei *****, sediul Central (Judecător Cașcaval Andrei)
Dosarul: nr.2a-4100/23 (2-23025950-02-2a-30102023)

D E C I Z I E

14 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Țurcan Ion
Judecătorii Malîi Ala și Budăi Nelea
Grefier Lungu Eduard

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de avocatul ***** în interesele apelantului ***** împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Central din 11 septembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către *****, intervenient accesoriu ***** ***** privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La data de 20 februarie 2023, ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către *****, intervenient accesoriu ***** ***** privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta ***** a indicat că la data de 09 noiembrie 2008 a înregistrat căsătoria cu pârâtul *****, eveniment înregistrat și trecut în actele de stare civilă sub nr. 9 de către Primăria s. ***** r-nul *****. Din căsătorie au doi copii minori comuni, *****.

Menționează că pe parcursul conviețuirii cu *****, au avut loc neînțelegeri în familie, dar de fiecare dată aplana conflictele, mizând pe faptul că ultimul își va schimba comportamentul, totuși, nu a fost posibil de a păstra familia.

Relevă că ***** și-a creat o nouă familie, chiar în domiciliul comun, astfel reclamanta a fost nevoită să părăsească domiciliul și acum locuiește cu chirie în aceeași localitate. Pârâtul sistematic pleacă peste hotarele țării, reclamanta nu are acces la domiciliu anterior, cât și la bunurile comune ce au rămas în posesia pârâtului. Cu pârâtul sânt distanțați, familia dată poartă doar un caracter formal, nefiind posibil a fi reîntregită.

Susține că situația materială a acesteia este agravată inclusiv de faptul că ea este singurul întreținător al familiei, nu dispune de careva economii și nici de careva bunuri ce ar putea fi valorificate.

Menționează că deoarece obligația de întreținere a copiilor minori revine ambilor părinți, ținând cont de faptul că pârâtul dispune de venituri, reclamanta este angajată în câmpul muncii, însă salariul îi este insuficient pentru a achita gazda și hrana, nemaivorbind de necesitățile copiilor minori, suma de 2.000 lei cu titlu de pensie de întreținere pentru fiecare copil se justifică prin situația materială a părților, precum și prin necesitățile minorilor, fiind una echitabilă în acest sens.

Dat fiind faptul că în perioada căsătoriei cu pârâtul, soții au dobândit cu titlu de proprietate comună devălmașă un șir de bunuri care acum se află la pârât și anume: automobilul de model *****, prețul căruia este de 6.000 euro, automobilul de model *****cu nr. de înmatriculare ***** prețul căruia este de 6.000 euro, automobil de model *****cu nr. de înmatriculare SDZ 126, prețul căruia este de 2.500 euro, automobilul de model *****, prețul căruia este de 2.000 euro, televizor la prețul de 7.000 lei, aparat aer condiționat, prețul căruia este de 7.000 lei, calculator prețul căruia este de 10.000 lei, calculator prețul căruia este de 7.000 lei, masă pentru calculator prețul căruia este de 1.500 lei, scaun pentru calculator prețul căruia este de 1.500 lei, set dormitor prețul căruia este de 7.000 lei, set dormitor prețul căruia este de 6.000 lei, dulap dormitor prețul căruia este de 2.000 lei, lustre 2 la prețul de 300 lei fiecare, lustre 2 la prețul de 1.500 lei fiecare, set mobilă bucătărie cu tehnică incorporată la prețul de 800 euro, cuptor cu microunde prețul căreia este de 2.000 lei, trenajor sportiv prețul căreia este de 250 euro, dulap pentru bucătărie prețul căruia este de 1.000 lei, dulap antreu la prețul de 500 lei, canapea 2 buc., la prețul de 2.000 lei fiecare, masă bucătărie cu 4 scaune prețul căreia este de 2.000 lei, mașină de spălat prețul căreia este de 5.000 lei, ușa exterior prețul căreia este de 5.000 lei, aspirator prețul căruia este de 1.500 lei, uși de interior 5 buc la prețul de 2.000 lei în total 10.000 lei, baterii pentru încălzire 8 buc la prețul total de 60.000 lei, scule electrice la prețul de 30.000 lei, set dulap baie la prețul de 5.300 lei, setul baie la prețul de 3.000 lei, covor la prețul de 250 lei, coș pentru haine la prețul de 200 lei, masă 2 buc a câte 500 lei în total 1.000 lei, scaune 3 buc a câte 300 lei în total 900 lei, jaluzele 2 buc a câte 1.800 lei în total de 3.600 lei, set tehnică video la prețul de 5.000 lei, articole de aur lănțișor 3 bucăți, câte 2.000 lei în total 6.000 lei, articole din aur inel și cercei la prețul de 3.000 lei, consideră necesar de a solicita instanței determinarea și atribuirea coproprietarilor a câte ½ din bunurile sus indicate și obligarea pârâtului de a transmite reclamantei televizor prețul căruia este de 7.000 lei, calculator prețul căruia este de 10.000 lei, calculator prețul căruia este de 7.000 lei, cuptor cu microunde prețul căreia este de 2.000 lei-bunuri care valorează 26.000 lei.

Astfel, în condițiile în care pârâtului i-au rămas bunuri în valoare totală de 17.550 euro ș 174.100 lei, consideră necesar a se încasa din contul acestuia în

folosul reclamantei sulta în mărime de 8.775 euro și 74.050 lei.

Solicită reclamata *****, desfacerea căsătoriei încheiată între *****, născută la *****, n/i ***** și *****, născut la *****, n/i *****, încheiată la 09.11.2008, la Primăria ***** r-nul ***** și trecută în Registrul de evidență a actelor stării civile sub numărul de înregistrare 9, determinarea domiciliului copiilor minori *****și *****cu mama *****, încasarea de la ***** în beneficiul lui ***** pensie de întreținere pentru copiii minori *****și ***** în sumă bănească fixă de 2.000 (două mii) lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și anume 20.02.2023 până la atingerea majoratului de către fiecare copil, stabilirea câte ½ cotă parte din dreptul de proprietate devălmașă asupra bunurilor comune dobândite în timpul căsătoriei pentru fiecare dintre soți ***** și *****, atribuirea în natură lui *****: televizor la prețul de 7.000 lei, calculator la prețul de 10.000 lei, calculator la prețul de 7.000 lei, cuptor cu microunde la prețul de 2.000 lei, bunuri care valorează în total suma de 26.000 (douăzeci și șase mii) lei, atribuirea în natură lui *****: automobilul de model *****, prețul căruia este de 6.000 euro, automobilul de model *****cu nr. de înmatriculare ***** prețul căruia este de 6.000 euro, automobilul de model *****cu nr. de înmatriculare SDZ 126, prețul căruia este de 2.500 euro, automobilul de model *****, prețul căruia este de 2.000 euro, aparat aer condiționat prețul căruia este de 7.000 lei, masă pentru calculator prețul căreia este de 1.500 lei, scaun pentru calculator prețul căreia este de 1.500 lei, set dormitor prețul căruia este de 7.000 lei, set dormitor prețul căruia este de 2.000 lei, 2 lustre la prețul de 300 lei fiecare, 2 lustre la prețul de 1.500 lei fiecare, set mobilă de bucătărie cu tehnică incorporată la prețul de 800 euro, trenajor sportiv prețul căreia este de 250 euro, dulap pentru bucătărie prețul căruia este de 1.000 lei, dulap antreu la prețul de 500 lei, canapea 2 buc, la prețul de 2.000 lei fiecare, masă de bucătărie cu 4 scaune la prețul de 2.000 lei, mașină de spălat la preț de 5.000 lei, ușa exterior la preț de 5.000 lei, aspirator la preț de 1.500 lei, uși de interior 5 buc la prețul de 2.000 lei fiecare în total 10.000 lei, baterii pentru încălzire 8 buc la prețul total de 60.000 lei, scule electrice la prețul de 30.000 lei, set dulap baie la prețul 5.300 lei, set baie la prețul de 3.000 lei, covor la prețul de 250 lei, coș pentru haine la prețul de 200 lei, masă 2 buc a câte 500 lei în total 1.000 lei, scaune 3 bucăți a câte 300 lei în total 900 lei, jaluzele 2 buc a câte 1.800 lei în total 3.600 lei, set tehnică video la prețul de 5.000 lei, articolele din aur lănțișor 3 bucăți a câte 2.000 lei în total 6.000 lei, articolele din aur inel și cercei la prețul de 3.000 lei, iar în total în sumă de 17.550 euro și 174.100 lei; g). încasarea de la ***** în folosul lui ***** suma de 8.775 (opt mii șapte sute șaptezeci și cinci) 3 euro și 74.050 (șaptezeci și patru mii cincizeci) lei cu titlu de sultă pentru echivalentul a ½ din prețul bunurilor proprietate comună devălmașă, încasarea de la ***** în

folosul lui ***** a cheltuielilor de judecată.

La data de 29 martie 2023 pârâtul ***** a înaintat instanței de judecată referință la cererea de chemare în judecată înaintată de *****.

La data de 29 iunie 2023, în cadrul ședinței de judecată avocatul ***** în interesele reclamantei ***** ***și-a concretizat cerințele*** din acțiune solicitând desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținere a copiilor minori, partajarea bunurilor imobile proprietate în devălmășie.

La data de 11 septembrie 2023, avocatul ***** în interesele reclamantei ***** a depus cerere de separare a pretențiilor.

Iar, prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 11 septembrie 2023 a fost admisă cererea de separare a pretențiilor, ***dispusă separarea pretențiilor*** cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie pentru judecarea lor separată.

Prin hotărârea Judecătoriei *****, sediul Central din 11 septembrie 2023, acțiunea a fost admisă integral.

La data de 13 septembrie 2023, avocatul ***** în interesele apelantului ***** a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care pensia de întreținere a fiului *****să fie micșorată de la 2000 lei la 1001 lei, iar pensia de întreținere a fiului ***** de la 2000 lei la 1322 lei lunar.

În motivarea acesteia a indicat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe în partea încasării forțate din contul acestuia a pensiei pentru întreținerea copiii minori în mărime a câte 2000 lei pentru fiecare, dat fiind emisă în această parte cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural, circumstanțele importante ale cauzei nu au fost elucidate pe deplin, motiv pentru care o consideră neîntemeiată, pasibilă de a fi casată în partea contestată.

Menționează că potrivit datelor statistice, pentru primul semestru al anului 2023, minimul de existență pentru un copil cu vârsta de la 1 la 6 ani, în mediul rural constituie 2279,6 lei, iar pentru copiii în vârstă de la 7 ani la 17 ani, în mediul rural constituie 3022 lei, astfel că intimata poate pretinde la câte ½ cotă parte din sumele indicate pentru întreținerea fiecărui copil, iar pretențiile cu privire la încasarea de la apelant a pensiei de întreținere a câte 2000 lei pentru fiecare copil acoperă 90/100 din necesarul întreținerii acestora, ceea ce nu este echitabil în virtutea prevederilor legale menționate supra, or atât apelantul cât și intimata sunt obligați în egală măsură să întrețină copii minori.

Reprezentantul apelantului *****, avocatul ***** în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel în sensul formulat.

Reprezentantul intimatei, *****, avocatul ***** în ședința instanței de apel

a solicitat respingerea cererii de apel, menținerea hotărârii primei instanțe.

Audiind reprezentanții părților în proces, studiind cererea de apel în cumul cu materialele cauzei, Colegiul civil consideră apelul declarat neîntemeiat care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit dispoziţiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.9 alin.(1) și (2) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

(2) Drepturile și obligațiile civile apar:

a) din contracte și din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi și obligații;

d) în urma creării și dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

În conformitate cu art.10 alin.(1) și (2) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Potrivit art.11 alin.(1)-(2) din Codul civil, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

În corespundere cu art.15 alin.(1) din Codul civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

Conform art.16 alin.(1) din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art.38 alin.(1) și (2) Codul familiei, la desfacerea căsătoriei, soţii pot prezenta instanţei judecătoreşti un acord privind împărţirea bunurilor lor proprietate în devălmăşie şi plata pensiei de întreţinere a

copiilor şi soţului inapt de muncă ce necesită sprijin material, indicând mărimea acesteia, precum şi privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni.

În cazul lipsei unui acord între soţi prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile şi interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soţi, instanţa judecătorească este obligată:

a) să împartă, la cererea soţilor (a unuia dintre ei), bunurile lor proprietate în devălmăşie;

b) să determine care dintre părinţi va plăti pensia de întreţinere a copiilor minori şi mărimea acesteia;

c) să stabilească, la cererea soţului inapt de muncă, care are dreptul la pensia de întreţinere de la celălalt soţ, mărimea şi modul de plată a acestei pensii;

d) să stabilească cu cine dintre părinţi vor locui copiii minori după divorţ.

În temeiul art.58 alin.(1) Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Potrivit dispozițiilor art.74 alin.(1), (2) și (3) Codul familiei, ***părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori*** și copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă.

Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Dispozițiile art.76 alin.(1) și (2) Codul familiei prevăd că ***în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are*** un salariu şi/sau alte ***venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri***, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, ***instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar*** sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform prevederilor art.18 alin.(1) Legii privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, ***ambii părinţi, în egală măsură***, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

Potrivit art.18 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Conform art.3 alin. (l) al aceleiași Convenții, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Potrivit art.98 alin.(2) Codul familiei, ***pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.***

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul a stabilit că la data de 09 noiembrie 2008 a fost încheiată căsătoria dintre ***** și ***** (f.d.13).

La data de 20 februarie 2023, ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către *****, intervenient accesoriu ***** ***** privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, cheltuielilor de judecată.

La data de 29 iunie 2023, în cadrul ședinței de judecată avocatul ***** în interesele reclamantei ***** ***și-a concretizat cerințele*** din acțiune solicitând desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținere a copiilor minori, partajarea bunurilor imobile proprietate în devălmășie.

La data de 11 septembrie 2023, avocatul ***** în interesele reclamantei ***** a depus cerere de separare a pretențiilor.

Iar, prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 11 septembrie 2023 a fost admisă cererea de separare a pretențiilor, ***dispusă separarea pretențiilor*** cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie pentru judecarea lor separată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia admiterii cererii de chemare în judecată, ulterior concretizată.

Nefiind de acord cu soluția instanței, la data de 13 septembrie 2023, avocatul ***** în interesele apelantului ***** a declarat apel împotriva

hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia în partea încasării de la apelant a pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori a câte 2000 lei pentru fiecare, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care pensia de întreținere a fiului *****să fie micșorată de la 2000 lei la 1001 lei, iar pensia de întreținere a fiului ***** de la 2000 lei la 1322 lei lunar.

În acest sens, Colegiul reiterează dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, potrivit cărora instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, ***astfel încât instanța de apel urmează să se pronunțe doar asupra pretenției de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori*** *****, a.n. 1*****.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond ca fiind corectă.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond cu elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, cu aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural.

Aderent, se va reține principiul interesului superior al copilului care reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea acestuia reprezintă o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Totodată, urmează de indicat că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, sunt ***obligați să-și întrețină copiii minori.***

Astfel, părinților ***** și ***** în calitate de părinți ai minorilor *****, a.n. 1*****, le revine obligația de creștere și întreținere a copiilor minori comuni.

De asemenea, urmează de indicat că ***în cazul lipsei unui acord*** între părinți sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile și interesele copiilor minori sau ale unuia dintre părinți, ***instanța judecătorească este obligată să determine care dintre părinți va plăti pensia de întreținere a copiilor minori, mărimea și modul de plată a acestei pensii.***

Dat fiind că copiii minori *****, a.n. 1***** se află la întreținerea mamei, între părinții copiilor minori nu a fost încheiat contract cu privire la întreținerea acestora în modul reglementat de prevederile art.74 alin.(2) din Codul Familiei, apelantul în calitate de tată al copiilor minori nu acordă întreținere materială

acestora, în temeiul prevederilor art.74 alin.(3) din Codul Familiei, reclamanta intimată este îndreptățită de a încasa de la apelant pensia de întreținere a copiilor minori pe cale judecătorească.

Conform art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, ***ambii părinți, în egală măsură***, sau persoanele subrogatorii legale, poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Potrivit art.18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după ***interesul superior al copilului***.

În contextul prevederilor legale sus indicate, Colegiul punctează că instanța de fond corect a reținut că pârâtul apelant ***** urmează să achite pensia pentru întreținerea copiilor minori *****, a.n. 1***** până la atingerea majoratului acestora, în condițiile în care copiii minori se află la întreținerea mamei, iar potrivit reglementărilor legale ambii părinți sunt obligați la întreținerea copiilor lor minori.

Totodată, dat fiind că apelantul ***** nu este angajat oficial în câmpul muncii pe teritoriul țării, dar muncește peste hotarele țării, ceea ce denotă că ***deține venituri neregulate,*** instanța de fond în temei legal a considerat oportună stabilirea obligației de plată a pensiei de întreținere pentru copiii minori lunar în sumă bănească fixă, ***la caz fiind întrunite dispozițiile art.76 din Codul familiei.***

Or, potrivit art.76 alin.(1) și (2) din Codul familiei în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte ***venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri***, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, ***instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă*** plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75, ***prevederi legale aplicabile în prezenta speță.***

Înaintând acțiune împotriva pârâtului *****, ***** pretinde din contul acestuia a unei pensii de întreținere pentru copiii minori în mărime fixă a câte 2000 lei pentru fiecare, pretenție admisă integral de către prima instanță.

În același timp, nefiind de acord parțial cu această soluție apelantul ***** solicită micșorarea pensiei de întreținere a fiului minor *****de la 2000 lei la 1001 lei, iar a fiului ***** de la 2000 lei la 1322 lei lunar, considerând că pretențiile cu privire la încasarea de la apelant a pensiei de întreținere a câte 2000 lei pentru fiecare copil acoperă 90/100 din necesarul întreținerii acestora, ceea ce nu este echitabil în virtutea prevederilor legale menționate supra, or atât apelantul cât și intimata sunt obligați în egală măsură să întrețină copii minori.

În acest sens, Colegiul reține prevederile art.2 al Legii nr.152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existență, potrivit cărora ***minim de existență*** este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului.

Potrivit art.3 al aceleiași Legi, mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar, cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației și mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existență pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Conform informației eliberate de Biroul Național de Statistică, valoarea minimului de existență pentru primul semestru al anului 2023 pentru un copil cu vârsta de la 1 la 6 ani, în mediul rural constituie 2279,6 lei, iar pentru copiii în vârstă de la 7 ani la 17 ani, în mediul rural constituie 3022 lei,

În contextul celor menționate, cu referire la cuantumul pensiei alimentare în mărime de 2000 lei solicitate de către reclamanta intimată *****, soluția instanței de fond în acest sens, Colegiul consideră că suma admisă de către instanța de fond a câte 2000 lei pentru fiecare copil este una echitabilă în raport cu obligațiile ambilor părinți, iar suma pensiei de întreținere de 1001 lei și respectiv de 1322 lei lunar pe care apelantul ***** este de acord să o achite pentru copii minori reieșind din minimul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică este una insuficientă pentru întreținerea copiilor minori, or ***necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, medicamentelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării echilibrate a copilului***.

Sub un alt aspect, instanța de judecată are obligația de a asigura copiilor protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării acestora, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

Colegiul respinge și celelalte argumente ale apelantului dat fiind irelevante cauzei în contextul celor indicate supra, or, argumentele instanței de fond fiind

apreciate în ordine de apel își găsesc justificare absolută atât de fapt, cât și de drept.

În consecință, Colegiul conchide privind menținerea hotărârii primei instanțe în partea contestată, or suma dispusă spre încasare de la apelant cu titlu de pensie de întreținere a copiilor minori constituie o sumă suficientă și echitabilă în raport cu obligațiile ambilor părinți, ținând cont de ***interesul primordial al copiilor minori la o întreținere decentă.***

Totodată, este important de remarcat faptul că apelantul, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Din cele ce preced, dat fiind că hotărârea primei instanțe în partea contestată este întemeiată, iar cererea de apel este nefondată, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de avocatul ***** în interesele apelantului *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Central din 11 septembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către *****, intervenient accesoriu ***** ***** privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului
Țurcan Ion

Judecătorii Malîi
Ala

Budăi Nelea

Prima instanță: Judecătoriei *****, sediul Central (Judecător Cașcaval Andrei)
Dosarul: nr.2a-4100/23 (2-23025950-02-2a-30102023)

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

14 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Țurcan Ion
Judecătorii Malîi Ala și Budăi Nelea
Grefier Lungu Eduard

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de avocatul ***** în interesele apelantului ***** împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Central din 11 septembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către *****, intervenient accesoriu ***** ***** privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de avocatul ***** în interesele apelantului *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, sediul Central din 11 septembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către *****, intervenient accesoriu ***** ***** privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului
Țurcan Ion

Judecătorii Malîi
Ala

Budăi
Nelea